

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/67/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621205080
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7621205080.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu: Ľ. F., nar. XX.X.XXXX, bytom v R. X. Y., X. P. X/X, zastúpeného JUDr. Jánom Klučkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Ku Potoku 4, IČO: 42109213 proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra SR, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch za porušenie práva žalovaného podľa práva Európskej únie Slovenskou republikou, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 8C/64/2021-13 zo dňa 2. novembra 2021

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie.

II. N e p r i z n á v a stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) uznesením označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

I. Súd konanie zastavuje.

II. Súd stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorý sa voči žalovanému domáhal náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mala žalobcovi vzniknúť porušením únieového práva a to konkrétne Smernice č. 2003/88/ES, článku 6, písm. b/, t.j. porušením práva na 48 hodinový pracovný čas, ktorý mu táto smernica garantuje a náhrady trov konania žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 26.10.2021. Žalobca, ktorý je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru SR, pracuje nad limit stanovený a povolený právom Únie. Škoda žalobcovi vznikla v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES rešpektovaný. Dlhodobé nerešpektovanie takto určeného únieového týždenného pracovného času podľa Smernice 2003/88/ES sa môže prejaviť v rámci osobnostnej sféry, predovšetkým vo vzťahu k ochrane práva na zdravie a tiež na celkovú fyzickú a morálnu integritu.

3. Súd po preštudovaní predmetnej žaloby zistil, že na tunajšom súde bolo vedené konanie sp.zn. 5C/49/2018 o zaplatenie sumy 4.383,37 eur s prísl., v ktorom rozsudkom bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody ako nemajetkovej ujmy pre porušenie práva únie Slovenskou republikou vo výške 2.000,00 eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Žalovaný proti zaväzujúcemu výroku rozsudku a výroku o trovách konania podal odvolanie. Krajský súd rozsudkom sp.zn. 2Co/1/2020 odvolaním napadnutý zaväzujúci výrok a výrok o trovách konania rozsudku potvrdil. Rozhodnutie v zaväzujúcom výroku a vo výroku o trovách konania nadobudlo právoplatnosť dňa 28.12.2020, v zamietavom výroku nadobudlo právoplatnosť dňa 1.11.2019.

4. Na základe takto vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, po právnom posúdení veci podľa § 161 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 230 CSP, § 11 a § 13 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), keďže súd zistil, že o predmetnom nároku už súd právoplatne rozhodol právoplatným rozsudkom vydaným pod sp.zn. 5C/49/2018 o zaplatenie sumy 4.383,37 eur s príslušenstvom titulom nemajetkovej ujmy pre porušenie práva únie Slovenskej republiky a priznal žalobcovi náhradu škody vo výške 2.000,00 eur s tým, že v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, pričom krajský súd rozsudkom sp.zn. 2Co/1/2020 odvolaním napadnutý zaväzujúci výrok a výrok o trovách konania potvrdil a keďže rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2020 a v zamietavom výroku dňa 1.11.2019 v zmysle § 230 CSP ide o prekážku právoplatne rozhodnutej veci „res iudicata“, a preto sa predmetný spor prejednávať a rozhodovať znovu v konaní nemôže. Z dôvodu, že ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý je neodstrániteľný, súd rozhodol o zastavení konania a s odkazom na ust. § 256 ods. 1, 2 CSP, § 262 ods. 1, 2 CSP stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže žalobca bol v konaní neúspešný a úspešnému žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

5. Proti uzneseniu v zákonnej lehote (včas) podal odvolanie žalobca. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keďže mal za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdil, že v konaní vedenom pod sp.zn. 5C/49/2018 a v tomto konaní ide o totožných účastníkov konania, ale nie o totožný predmet konania, t.j. totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu, keďže je tu rozdielnosť v tom, že v prvom konaní žalobca požadoval náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za porušenie práva únie za obdobie troch rokov pred podaním žaloby, t.j. za obdobie do júna 2017 (žaloba bola konajúcemu súdu doručená 8.6.2017) a v druhom konaní si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za obdobie troch rokov pred podaním žaloby, t.j. za obdobie od októbra 2018 až október 2021, v čom spočíva rozdielnosť obdobia, za ktoré si žalobca uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za porušenie práva únie, čím nie je daná totožnosť predmetu konania (totožnosť nároku) a preto tu nie je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 230 CSP.

6. Žalovaný v podanom vyjadrení poukazoval na to, že žaloba mu nebola doručená a preto sa k nej nevie vyjadriť s tým, že po vydaní uznesenia Krajským súdom v Košiciach 3Co/193/2021-36 zo dňa 20. januára 2022 a vrátení veci súdu prvej inštancie na doručenie prvotných dokladov, keďže vec bola odvolaciemu súdu predčasne predložená, sa žalovaný vyjadril v tom znení, že v danom prípade s odkazom na ust. § 230 CSP a § 161 ods. 1, 2 CSP, keďže o predmetnom spore už bolo právoplatne rozhodnuté a to v konaní pod sp.zn. 5C/49/2018, ktoré je s týmto konaním totožné a to čo sa týka strán sporu, ako aj predmetu konania s tým, že nesúhlasil, že v danom prípade nejde o totožnosť nárokov, keďže si ho uplatňuje žalobca za obdobie troch rokov pred podaním žaloby a v druhom konaní za iné obdobie, nakoľko obidve žaloby sa týkajú zaplatenia nemajetkovej ujmy porušením Smernice 2003/88/ES a v skoršom konaní už žalobcovi bola priznaná nemajetková ujma pre porušenie práva únie Slovenskej republiky, ktorej výška je určená úvahou súdu, v danom prípade vo výške 2.000,00 eur. Keďže už súd právoplatne rozhodol o náhrade nemajetkovej ujmy za porušenie Smernice 2003/88/ES, to zakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci, pretože podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znovu.

7. Žalobca sa k tomuto vyjadreniu už nevyjadril.

8. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu ako odvolanie podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 CSP z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na

daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

10. Odvolací súd dospel k záveru o nenaplnení odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keďže napadnuté rozhodnutie je správne právne posúdené, čo sa týka prekážky res iudicata právoplatne rozhodnutej veci, čo znemožňuje vec opätovne prejednať a vo veci rozhodnúť, nakoľko ide o neodstrániteľný nedostatok konania.

11. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

13. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

15. Predmetom tohto konania bola žaloba žalobcu o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch za porušenie práva žalovaného podľa práva Európskej únie Slovenskej republiky, čl. 6 písm. b/, t.j. porušením práva na 48-hodinový pracovný čas, ktorý mu táto smernica garantuje a náhradu trov konania, žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 26.10.2021. Žalobca, ktorý je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru SR, pracuje nad limit stanovený a povolený právom Únie. Škoda žalobcovi vznikla v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES rešpektovaný. Dlhodobé nerešpektovanie takto určeného únieového týždenného pracovného času podľa Smernice 2003/88/ES sa môže prejaviť v rámci osobnostnej sféry, predovšetkým vo vzťahu k ochrane práva na zdravie a tiež na celkovú fyzickú a morálnu integritu.

16. Súd po preštudovaní predmetnej žaloby zistil, že na tunajšom súde bolo vedené konanie sp.zn. 5C/49/2018 o zaplatenie sumy 4.383,37 eur s prísl., v ktorom rozsudkom bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody ako nemajetkovej ujmy pre porušenie práva únie Slovenskou republikou vo výške 2.000,00 eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Žalovaný proti zaväzujúcemu výroku rozsudku a výroku o trovách konania podal odvolanie. Krajský súd rozsudkom sp.zn. 2Co/1/2020 odvolaním napadnutý zaväzujúci výrok a výrok o trovách konania rozsudku potvrdil. Rozhodnutie v zaväzujúcom výroku a vo výroku o trovách konania nadobudlo právoplatnosť dňa 28.12.2020, v zamietavom výroku nadobudlo právoplatnosť dňa 1.11.2019.

17. Podľa § 230 CSP pre prekážku veci rozsúdenej platí, že ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať a rozhodovať znova s tým, že sa vychádza z nezmeniteľnosti rozhodnutia, totožnosti subjektov a totožnosti skutku, prejudiciality, so zreteľom aj na určovací výrok a výrok na plnenie z pohľadu právoplatnosti rozhodnutia. Teda ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady nebis in ibem, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci, keďže existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadnuť ex offo, a ak súd zistí existenciu takejto prekážky, vedie to k zastaveniu konania. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci vychádza z totožnosti sporových strán a totožnosti predmetu konania s tým, že o totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní ukončeným právoplatným rozhodnutím súdu, čo v danom spore ani nie je sporné a v otázke predmetu konania ide o žalobný nárok (žalobný petit), ktorý sa má stať súčasťou výroku rozhodnutia, čím predmet konania ako žalobný nárok spolu so skutkovým

zdôvodnením, z ktorého by mal žalobný návrh vyplývať (tvorí predmet konania). Pojem tá istá vec je jednotný v tom zmysle, že musí ísť o tie isté subjekty práva, ktoré vystupovali v pôvodnom konaní ako sporové strany a ten istý predmet konania (to znamená, že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými subjektmi - nie je pritom rozhodujúce, či pôvodné strany vystupujú v pôvodných procesných postaveniach) s tým, že vecou samou sa vždy rozumie procesný nárok, o ktorom je súd povinný rozhodnúť, teda vecou samou je nárok uplatňovaný iniciátorom súdneho konania, ktorý je predmetom konania, spolu s príslušenstvom tohto nároku. V danom prípade treba ale brať zreteľ aj na ust. § 131 CSP a to žalobu, ktorou je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva, kde zo žaloby vyplýva žalobný nárok, ako aj žalobný dôvod, keďže žaloba sa vymedzuje ako konkrétny procesný úkon smerujúci k ochrane subjektívneho práva materiálnej povahy, pričom procesný nárok na petиторnú ochranu smeruje proti štátu, kde ide o konkrétny nárok na ochranu tak, ako sa to v tomto prípade stalo, teda na ochranu voči štátu pred porušením únievého práva a to konkrétne Smernice č. 2003/88/ES, čl. 6 písm. b/, t.j. porušením práva na 48 hodinový pracovný čas, ktorý táto smernica príslušníkom Hasičského a záchranného zboru SR deklaruje, keďže pracujú nad limit stanovený a povolený právom únie s tým, že v danom prípade si žalobca uplatňoval zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES, vychádzajúc z toho zdôvodnenia, že ide o dlhodobé nerešpektovanie takto určeného únievého týždenného pracovného času, ktorý sa prejavil v rámci osobnostnej sféry, predovšetkým vo vzťahu k ochrane práva na zdravie a tiež na celkovú fyzickú a morálnu integritu.

18. Keďže v právoplatne rozhodnutej veci totožných strán sporu pod sp.zn. 5C/49/2018 bol uplatňovaný rovnaký nárok vyplývajúci z rovnakého zdôvodnenia, len v rámci odvolacej námietky za obdobie spred troch rokov od podania žaloby, t.j. za rozdielne obdobia, nakoľko v danom prípade ide o nárok titulom nemajetkovej ujmy, prameniáci z porušenia únievého práva s tým, že z odôvodnenia právoplatne rozhodnutej veci 5C/49/2018 zo dňa 15.10.2019, ktorý bol potvrdený v napadnutej časti rozsudkom Krajského súdu v Košiciach pod č.k. 2Co/1/2020-186 zo dňa 19. novembra 2020 v odôvodnení priznanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy (viď bod 24. odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach) súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že výška peňažnej náhrady predstavuje spôsobilé odškodnenie takto vzniknutej ujmy, ktorý zohľadňuje aj dĺžku trvania tohto nezákonného stavu, čo je zohľadnené práve v primeranosti určenej výšky s odkazom na ust. § 13 ods. 2 OZ, práve s poukazom na túto skutočnosť nie je odvolacia námietka žalobcu právne irelevantná v tomto smere.

19. Vzhľadom k hore uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a aj keď má úspešný žalovaný v odvolacom konaní z dôvodu neúspechu žalobcu v odvolacom konaní nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko ale trovy odvolacieho konania z obsahu spisu žalovanému nevyplývajú, odvolací súd nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).